

[Kirsten Lee]

Der har været megen debat i befolkningen om forsøget med implantering af fosterhjerner i rotter. Uden at gå dybere ind i debatten om det aktuelle forsøg synes jeg, det giver anledning til at drøfte to vigtige principielle ting, når der er tale om forskning på mennesker.

For det første er det afgørende for Det Radikale Venstre, at der foreligger et informeret, skriftligt samtykke. Mennesker skal spørges, hvorvidt de ønsker at medvirke til forsøg, og de skal informeres om, hvad forsøget går ud på, så de har mulighed for at sige ja eller nej. Der har været en tendens til, at bare man kaldte noget for forskning, var det godt, og så måtte andre hensyn vige; det er ikke holdbart.

For det andet er det vigtigt, at vi får en lovgivning om de videnskabetiske komiteer. Jeg er enig med sundhedsministeren og andre i, at der skal være en overvægt af lægmænd, og det er tillige ikke alene ønskeligt, men også nødvendigt med en ligelig kønsfordeling. Det er ikke blot nødvendigt ud fra et ligestillingssynspunkt – selv om det i sig selv er grund nok – men også fordi vi fra andre sammenhænge, hvor skøn er involveret, har erfaring for, at kvinder skønner anderledes end mænd. Derfor skal kvindernes synspunkter gøres gældende i lige så høj grad som mændenes på disse følsomme områder, hvor de videnskabetiske komiteer i udpræget grad kommer til at tage stilling også i de kommende år.

Fru Margrete Auken var inde på spørgsmålet om, hvorvidt lesbiske kvinder skulle kunne få reagensglasbefrugtning. Jeg synes i og for sig, at Folketinget som udgangspunkt skulle fastslå, at børn har ret til en far og en mor. Det vil indebære, at lesbiske kvinder ikke tilbydes reagensglasbefrugtning; det synes jeg tjener barnets interesser bedst. Men eksemplet illustrerer blot et yderligere aspekt af det problemkompleks, som vi skal tage stilling til, og det vil vi gerne have lov til at overveje yderligere.

Lis Noer Holmberg (CD):

Jeg har med interesse læst ministerens redegørelse. Man kan vel næppe være uenig med ministeren, når ministeren i sin redegørelse giver udtryk for, at det både er vidtspændende og komplicerede problemer, vi her drøfter. Det er da også en kendsgerning, at videnskaben og forskningen er nået så langt, at man ofte må stille spørgsmålene, om det dog ikke går for

stærkt, om den menneskelige sjæl overhovedet kan følge med den meget hurtige udvikling, der sker, og om vi ikke burde stoppe og afveje de fordele og ulemper, der er ved brug af den viden og de forskningsresultater, vi står med, ligesom ministeren også er inde på spørgsmålet om, hvor grænserne skal sættes. Det er rigtigt, som ministeren nævner, at romanen »1984« var skræmmende, men det er svært at stoppe den udvikling.

Der er allerede sagt meget om denne redegørelse af de andre ordførere. Jeg vil godt komme lidt ind på de forsøg, der i Århus gav forskere mulighed for at anvende cellemateriale fra døde fostre bl.a. til implantation i rotter med det formål at skaffe sig viden til hjælp for de mennesker, der bliver ramt af to så alvorlige sygdomme som Parkinsons syge og Alzheimers sygdom. Det har tidligere været nævnt her.

Der er vel næppe nogen – heller ikke af os, der sidder her – der ikke ville være taknemlige for, såfremt vi bliver ramt af disse sygdomme, at kunne blive hjulpet. Det kræver altså forskning og viden:

Så må vi spørge, om det er klogt at udskyde en lovgivning på dette område, sådan som ministeren lægger op til. Det mener CD ikke vi skal.

Nu skal forsøg med væv fra døde fostre forelægges for så den ene og så den anden komité, før man må udføre forsøgene. CD ønsker naturligvis, at den aborterende kvinde giver sit samtykke, at hun siger ja eller nej, men vi kan da godt se, at det er svært for en kvinde i den situation at tage stilling til det.

For at sætte tingene lidt på spidsen er det ærlig talt forbundet med dobbeltmoral. Man har jo en lov, der siger fri abort. Efter min mening er en abort – i hvert fald en abortus provocatus – uetisk i sig selv. Det har man lovgivet for. Det er fuldt ud lovligt.

Efter en abort – dem har vi alt for mange af efter min mening – bliver fostrene groft sagt smidt i en affaldsspand. Så er spørgsmålet, hvorfor man så ikke må bruge disse fostres cellevæv til forsøg, så vi derved kan hjælpe levende mennesker, der plages af en alvorlig sygdom.

Naturligvis skal forskningen ske med respekt for patienters og raske forsøgspersoners integritet. Heri er vi helt enige, men vi finder, at der i denne redegørelse findes en del usikkerhed og